

ZGODNJA

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Tečaj VIII.

V Ljubljani 28. ročnika 1855.

List 26.

Milostljivimu knezu

prečastitimu Gospodu

D. ANDREJU GOLLMAYR-JU,

nadškofu goriškemu, pervostolniku ilirskemu,

o Njihovim prihodu

v Gorico 18. ročnika 1855.

Minulo b'lo po smerti Franca leto.
Goriška Vdova slekla b'la černino; —
Ves up je hranil Dunaj ji edino,
Obračala je tje serce ogreto.

De vslisan je, — nam b'lo je razodeto.
Naš „Supplicii“*), ki z verno ga družino
Do milosti prestola v visočino
Pošljalo serce duhovna vneto. —

Baduj se zdaj, napravi se, Nevesta,
Kjer godbe, bronca svet'ga glas veselí
Pozdravlja že Andreja; — bod' Mu zvesta!

Naj radost se razlega po deželi,
Naj kmet deli jo s prebivavcam mesta:
Med nami je, k' po Njem smo hrepeneli.

V ponižni poklon
Goriški duhovnik.

Zdaj hočem veselo zapeti,**)
Moj glas naj po svetu doni;
Proč žalost! — zdaj hoč' mo začeti
Presrečne in radostne dni.

Ne jokaj se več, o Gorica!
Uzdigni se enkrat s prahu,
Opravi se, kakor novica,
Ker dan zaželeni je tu.

Res, ti si očeta zgubila,
Osoda pač huda je to!
In dolgo po njem se solzila,
V spominu on vedno ti bo;

*) Molitev, ki se je skoz 6 mesecev in pol pri sv. maši dokladala, izprositi vredniga noviga Pastirja.

***) Ta pesmica je le svoboden prevod hebrejske, ki jo je zložil gosp. Stefan Kociancič, učenik svetiga pisma stare zaveze v Goriški duhovščini. Čeravno pa je tudi ta prevod iz njegoviga peresa, je vendar le po verhu — po bistvenih mislih zapopadka — podoben hebrejskimu izvirpisu, ne pa tudi po vse posebni pisavi, ki je skoz in skoz — ne le po pripodobah in izrekih, ampak po vsih posamnih besedah vsa svetopisemska, in se še bolj po ti, kakor po ptujim čerkopisu, odlikuje. Se druga prednost tega hebrejskiga izvirpisa pa je to, da si je zložilvi ga učeni jezikoslovec izvolil v podlago vsiga izdelka ravno perimek Slavljence, ki ga najde in v pesmico vpleta v pomembnih dveh besedah: „gol“ odvali, in „meir“ razsvetlujoč. — Se ve de tako prebesedje (Wortspiel) se ne da prestaviti v druge jezike, in tako tudi po pričujočim prevodu odleti vsa umetal-

Pa vender prejenjaj en malo,
Poslušaj, kaj jest ti povem:
Usmiljenje Božje podalo
Je tebi vracilo po njem.

Solze ti je gorke izbrisal
Usmiljeni Oče iz nebes,
Predober je lek ti zapisal,
Le ta te ozdravi zares.

Od severja doli ti pride
Drug oče in skerben pastir;
Glej, danes se z nami tu snide,
Prinese nam radost in mir.

Golmajer je tebi zdaj oče,
On skerbel za te bo sedež,
Ne boj se, naj pride, kar hoče,
On bo te ovarval vselej.

Zatorej popusti žal'vanje,
Zaženi od radosti glas;
Veselja naj sliši ukanje
Vse, karkolj živi okolj nas!

Nekoliko iz misionjskih naznanil.
(Od 1. sušca 1854 do posled. sveč. 1855.)

(Dalje.)

Ker so Baričani k vojskovanju nagnjeni, se je g. Provikarju koristno zdelo, zamurčkam nekaj vojašk red napraviti. Bili so tedaj ob hladnejših urah na dvorišu in na vertu v vojaških vadbah podučevani. Lepo banderce s križem na verhu je bilo napravljeno in otročičem slovesno zročeno; kateri je bil naj lepšiga obnašanja zmed njih, je bil banderar zvoljen. In tu so zamurci zamaknjeni gledali, ko so vidili, kako truma malih slovesno oblečena s svojim banderam sem ter tje marsira, se zasukuje, pri velevi k molitvi na kolena pade, rudečo kapo z glave vzame.

Po angelovim česenji so vert zapustili, potleje je bila večerja, skupna molitev, in na to so se rejenci poslovili ter se v lepim redu podali proti svojim kočam. Razkropili so se na vse strani. Pri misionjski hiši so začeli Laudate Dominum (hvalite Gospoda) peti, ter so peli do očetovskiga doma, in veselo se je serce povzdigovalo, ko so slovesni glasovi v čast edinopraviga Boga sem iz domovanj neverskih zamurcov zméraj delj in delj doneli in pojémali. Že v tem so našli misionarji bogato plačilo za svoj trud in svoje prizadevanje; pri starših so pa take pesmi otrok tudi njih serca prijazno k misionarjem obračale. Doma so se pa sestre od bratov

nost hebrejskiga izvirpisa. Zato ta prevod ni bil namenjen za natis, ampak le v odpravo silniga prošnika na vso naglico scrtan. Vender je tudi še tak vreden pričbenja. T.

učile lepi hvalni psalm peti, kateri se jim je tako priljubil, da ga je bilo med ljudskimi pesmami s polja in pašenj od deleč slišati.

Tudi so bili mali po tem domá kakor mali misionarji, ker vsako besedo, ki so jo slišali, vsaki nauk, ki so ga dobili, so doma pravili, ter vse naznаноvali, kar so v misionarski hiši ali pa na ladii vidili. To je starše in svojce mikalo, ter so večkrat popraševali, če se njih mali dobro učijo, kako se obnašajo, in kako so misionarji s tem ali tem zadovoljni? S tem je bila sklenjena želja, tudi kapelo, ladijo in druge reči ogledati, od česar so slišali. Skorej vselej so bili pri nauku malih tudi odrašeni, kateri so se prav spodobno obnašali, ter se čudili nad uki, kakoršnih še nikoli niso slišali. Drugi, ki so o mraku prišli po otroke, so zvečer radi pri molitvi pred razsvitljenim altarjem ostajali, so se učili od unih pred podobo presvete Marije Device poklekovati, roke sklepati, ter so s pobožnim obrazom molitve vse po besedi jecljaje izgovarjali.

Znana reč je, kolika je bila moč ženskiga spola od začetka in vselej za razširjanje in uterjanje kersanstva med narodi po vsih krajih. Torej se vé, da ravno ljubeznjiva skerb misionarjev za otroke jim mora tudi materne serca pridobiti, po materah pa bo kersanstvo veselo sprejetje doseglo. Torej tukaj še majhen pogled na okolisine ženskiga spola med zamurci. Desiravno je sem ter tje mnogoženstvo, je vendar življenje bariških žen veliko ložnji in v nekaki meri samosvojniji, kakor pa mahomedank. Celo pri sovražnih napadih je ženska nedotakljiva stvar; ako bi ji kdo kaj žaliga storil, bi se njegova lastna zlahta nad njim kervavo masevala. Torej žene, brez nar manjši nevarnosti za se, vojskne napovedovanja sosednjim prebivavcem nosijo. Možitev je zazelen dobiček za domačo hišo, ker ženin ko po nevesto pride, mora po svojim premoženji staršem neko število volov in krav prignati. Žena je gospodinja v hiši, zraven tega pa delavna in pohlevna. En del poljskih opravil in vse domače reči mora oskerbovati, hčere ji pa pomagati. Zamurka ljubi svoje otroke, kakor jih le nar priserčniši evropjska mati zamore ljubiti. Matere misionarskih rejencov so misionarje pogosto obiskovale, vselej popraševale, kako de se obnašajo, ter veselje razodevale, ako je bil odgovor po volji. Večkrat so o mraku pričakovale, da so bili otroci odpravljeni, ter jih potem domú spremile. Nekiga dne, ko je ena teh mater vidila, kako so misionarji otrokam jedi na mizo nosili in zraven tega nad čedno obnašo čuli ter gledali, da bi kateri koga drugiga ne preobjedel, se neka mati k svoji sosedki ozre in reče: „Lej, lej! ti našim otrokam niso samo očetje, ampak tudi matere! Bi li mogle mé same za svoje male bolje skerbeti?“

Ko so sestrice vidile svoje brate tako čedno oblečene, se jim je milo delalo, da niso enake dobrote deležne. Nagovarjale so tedaj svoje brate, da naj za nje prosijo. G. Provikar dajo oblek narediti, pa jih nočejo precej deliti, temuč so lepe priloznosti čakali, pri kateri bi zamogli tudi nje za misionarski namen pridobiti. Kjer se je pokazalo, da je kaka družinica misionu bolj prijazna, so dobili njeni dekliči po troje oblačilo: kitlico, suknjico in pečico — vse unimu kraju in drugim okolisinam primerno. Ko so bile obleke dodelane, je bilo staršem naznanjeno, da se imajo želje njih hčerk spolniti in je bil dan odločen. Nekiga lepiga jutra jih pride 40 na ladijo, spremljenih od njih staršev in

bližnje zlahte. Bile so z novimi oblekami čedno oblečene in g. Provikar so jim ob enim primerne nauke dali, ter rekli, da le, če se bodo po teh naukih obnašale, jih bodo za svoje hčere spoznali, in Bog, ki je nas vsih oče, jih bo posebno srečne storil, in Marija, Kristusova mati, jih bo kakor ljubljene otročice v svojo obrambo sprejela. Vsaki je bil še kristalin pisan križček okrog vratú djan in potem se je vsa množica v silnim veselju domu vernila. Že precej drugo jutro pa pritečete dve v veliki skerbi s pečicama v roki ter prosite, da bi jih jima na glavo napravili, ker ne same ne matere tega prav ne znajo. Ko se jima je volja spolnila in ste bile iz svoje zaderge rešene, tečete vesele domú. Tako mora biti misionar v tih krajih ubogim zamurskim otročicem oče, mati, učenik, rednik, da bi tako z ljubeznijo tudi nar bolj divje ljudi počasi v olikano ljudstvo spremenil.

V misionarstvu je navada, da vsak fantič posebno ime zadobi, kateri se kaj časa tam mudí; torej so tudi dekliči za to prosili, kar so jim radi dovolili, ter jim dajali imena nar imenitnejših kersanskih devic in marternic. To je bila za nje spet nova dobrota in poslavljenje. (D. sl.)

G o v o r

visokocastitiga gospoda vojaškiga duhovna Nikolaja Zic-a v Zadru 6. ročnika pri blagoslovljenji noviga bandera kranjskih grenadirjev.
Hvaljen bodi Jezus Kristus! Slava Avstrii in nje cesarju!

Nekakšno posebno veselje me danes obhaja, da priloznost imam, vam, preljubi moji, hrabri kersanski bratje, nekoliko besedi spregovoriti; ker tudi na Vaših obrazih berem, da so Vaše serca memo družih časov danes bolj občutljive in za vsako besedo bolj dovzetne. Obhajamo namreč danes praznik velike imenitosti za Vas, praznik blagoslovljenja noviga bandera. Naj vam tedaj v kratkim razložim, kaj bandero pred vojaško trumo pomeni, in opomnim, k katerim dolžnostim vojšaka veže.

Pervo ljudstvo, ki je ediniga praviga Boga spoznalo, in ktero si je Bog sam za svoje zvolil, to je izraelsko ljudstvo, je bilo vojaško ljudstvo. — Bog sam, kakor nam sv. pismo pripoveduje, je temu vojaškemu ljudstvu vodnike dajal, in pod vodstvom Mozesa in Jozveta, pod brambo vsigamo-gočniga Gospoda vojskinih trum je izraelsko ljudstvo vsaciga sovražnika pogumno premagati in razpoditi zamoglo. V tesno zavezo je Bog s svojim ljudstvom stopil, mu po prvem vodniku Mojzesu zapovedi na gori Sinai dal, ter rekel: „Globoko v serce jim hočem postaviti vpisati, to naj bo zaveza, ki jo hočem z Izraelom storiti“. Jerem. 31, 33. Mojzes je darovane živine kri z vodo in izopam zmešal, s tim bukve postav in ljudstvo poškopil rekoč: „To je kri zaveze, ki jo je Bog z nami storil“. To poškopljenje je pomenilo prisego, da ta zaveza mora zvesto po vesti spolnovana biti, in kdor se ji sramotno odtegne, da svojo lastno kri prelitati mora. Izraelcam to vedno v spominu ohraniti, je bilo ukazano, skrinjo zaveze, v kateri so table zapovedi hranjene bile, sabo v vojskah nositi, in to skrinjo so Izraelci, kakor nar svetejši zaklad varovali, do zadnje kaplje kervi branili in čez vse spoštovali. Ko se je pa ljudstvo bolj in bolj razširilo, in v 12 plemen razdelilo, ter vsi skrinje zaveze pred očmi imeti niso mogli, je

bilo ukazano, de naj vsako izraelsko pleme svoje bandero razvije; to bandero je bilo namesto skrinje zaveze, je opominjalo storjene prisege, je postalo nar svetejši zaklad, to je nar tesnejši zaveza, sklenjena med ljudstvom, njega vodnikom, in Bogam. In glejte, ta pomen bander pri izraelskim vojaškim ljudstvu je vedno pozneje pri vsih vojakih veljal, in tudi dan današnji velja. Bandera tedaj so pred obličjem vojskinih trum vidne znamenja tistih postav, ktere vikši vodnik Božjiga ljudstva, namreč presvitli Cesar svojim vojsakam daje, one so tesna zaveza med vojsakam, Cesarjem, domovino in Bogam, sklenjena s praznično in sveto obljubo, nikdar se od te zaveze samovoljno ne odtergati, one so zanesljive priče neovenljiviga venca, kateri je pošteni vojsaku na kervavim bojišu, ali pa v presrečni večnosti zagotovljen.

Tako bandero, tako svetišče, posvečeno po mašnikovim žegnju bo danes tudi Vam, serčni vojsaki, izročeno. O naj Vam današnje praznovanje glasno oznanuje: Kadar koli se bo to posvečeno bandero pred Vami razvijalo, naj Vam živa vera živo pred oči stavi vse čudeže, dobrote, usmiljenja in vsigamogočnosti Božje, ki je v vsih časih resnično vervajočim v nar strašniših bojih in napadih pomoč, brambo in zmago delila. Terno zaupanje naj spodbuduje Vašo serčnost, de ravno tisti vsigamogočni in predobri Bog se bo ravno tako tudi Vam pomagajočiga skazal, ker je to spolnovavcam njegove volje obljubil, in ker je v svojih obljubah neskončno zvest. Goreča ljubezen naj užge vaše serca, de bote iz ljubezni do njega vse zapovedi in dolžnosti svojiga stanu spolnovali, in tako njegove premogečne pomoči vredni postali.

Svest sim si, dragi moji, de Vas ni potreba na dolgo k serčnosti, zvestobi, natančnemu spolnovanju Vaših dolžnost do posvečeniga bandera, do našiga Cesarja in do domovine spodbudovati in opominjati, sej po vsim širokim svetu slovi avstrijska armada, de nje pogumnost se nobene sovražne nevarnosti ne ustraši, ampak po zlatim pregovoru našiga junakiga Cesarja „z zedinjenimi močmi“ zoper nar divjšiga sovražnika svoje bandera in blagor domovine ubraniti zna. Spričala je že neštivilne krati, de to zamore avstrijska armada, in tudi naš domači polk je vedno bil in bo čeverst ud te slavne armade, tega neomagljiviga stebra, na kteriga se avstrijski prestol, ter blagor in sreča vse Avstrije z vso varnostjo vpérati in naslanjati sme. — V večni spomin so še hranjeni v šentpeterski cerkvi v Ljubljani prestreljeni, pa častiti ostanki starih bander našiga slavniga polka, one so Vam žive priče, kako so Vaši predniki, če se je tudi zemlja pod njimi tresla, topov gromenje bučalo, in smertni strel švigal, svoje cesarske bandera in blagor domovine krepko in neprestrašeno braniti in varovati znali. Zagernjene so sicer njih kosti v hladni zemlji, napile so se široke polja pri Aspern-u, Vagram-u, Lipsii, v Draždanah in drugod njih prezveste kervi, pa večno slavo so svojimu polku pridobili, ktere slave tudi Vi zmanjšati ne bote hotli, ampak njih vredni nasledniki biti. — Oglasite se tedaj Vi predniki slavniga krajnskiga polka, ki zde v nebesih obilno plačilo prelite svoje kervi za blagor vedno pobožne in kersanske avstrijske hiše vživajte; ter užgite v svojih rojakih neugasljivi ogenj serčnosti, de bodo tudi oni z darovanjem lastniga življenja za blagor cesarstva pripravni krono zveličanja zaslužiti. Grenadirji, kersanski bratje, sprejmite novo posvečeno bandero z nepre-

makljivim upanjem v Božjo pomoč, družite se krog nje, kakor krog nar svetejsiga zaklada, v kterim je blagor domovine, Vaša čast, slava in tudi dušno zveličanje hranjeno. Naj Vam neprenehama pod Božjim varstvom častito pot do neovenljiviga venca slavne zmage zaznamuje, in njeno razvijanje naj Vam glasno oznanuje:

Srečno in srečno, o vojsaki! za Boga, Cesarja in domovino!!!

Ogled po Slovenskim.

Iz Ljubljane. Duhovne vaje za mašnike Ljubljanske škofije se bodo letas v Alojzjevišu 20. veliciga serpana pričele in 24. ravno tega mesca končale.

Iz Horjula. (Dalje.) Te dni sim z visocih hribov prijateljsko pismice dobil, v kterim so „Marijne Šmarnice“ omenjene.

K večimu počesenju Matere Božje mislim, de mi prijateljska roka ne bo zamerila, če nekoliko v „Danici“ povzamem, de tudi drugod zvedo, kako lepo naši hribovci Marijo Devico časté

„Že pervo nedeljo, se mi med drugim piše, po kersanskim nauku je večina ljudi v cerkvi ostala, in prav pazljivo so poslušali. — Zraven križa stoječe žalostne Matere Božje ni bilo primerno napraviti, moje pa so za cerkev premajhne; kupili smo torej v Ljubljani precej veliko podobo Marije čistiga spočetja. Gospod sami so nam obod naredili, ter jo pred moške stole na zid pribili, ktero smo z bled-zelenimi ogrinjali, venci in cveticami ozaljšali; sicer borno, pa za naše hribovce toliko mikavno, de nikakor prehvaliti niso mogli. Potem smo o Marije zapeli, in rekli so, de smo s petjem novi Marijni altarčik blagoslovili. Drugo nedeljo mende niso čez trije po kersanskim nauku iz cerkve šli. Zdelo se mi je, kakor de bi od Marijnih rok puhteči žarki naše serca ogrevali. — O, kako modro mati kat. cerkev dela, de nam sv. podobe pred oči stavi, ki so že brezštevilnim duhovno slepoto ozdravile! Naj tedaj nasprotniki zabavljajo, kolikor hočejo, mi katolicani pa živo občutimo, koliko moč imajo te sv. podobe za človeške serca. — Pri branji mičnih zgledov je marsiktera solza se uternila. Ko domu grem, jih več pride za menoj in star mladeneč mi roko podá in s solznimi očmi mi pravi: S čim Ti hočem postreči za toliko vžitiga veselja? Lej! kako so se vender moje sanje spolnile: Nocojšno noč sim v sanjah gospoda poprašal: No, kaj pa zdaj delajo? Odgovorili so mi: Ravno okvir limam za ogledalo, de ga bom pred tvojo pruko na zid obesil, de se boš vanj gledal. Lej! ko zjutraj v cerkev stopim, nič ne vedoč od table, zagledam novi altarčik, in solze se mi ulijejo, mislečimu: Res, to bo ogledalo, v kteriga bomo vsi gledali. — Tako veselje se nikakor popisati ne da; o pač je drugačno, kot ga posvetnjaki vživajo. — In tako je šlo perva nadelje; vsaka pa je imela in nam dala noviga veselja. Peto nedeljo je bil res dan, kteriga je „Gospod s svojo Materjo napravil. Nepričakovano število jih je k Gospodovi mizi pristopilo. Bilo je dosti tacih, ki brati ne znajo, zato smo po sv. Obhajitu na glas molili. Vse je krog mene jokalo. Zares! zgled ima svojo posebno moč. — In pri zadnjim premišljevanji so bili ljudje posebno ginjeni; marsiktera solza se je spet uternila. K sklepu smo še kor s fisharmoniko vzdignili in Marijno slavo prepevali. Naj le išejo otroci sveta veselja, kakor in kjerkoli hočejo, taciga svet nima in ga tudi nikoli ni imel in ga ne bo, pa ga torej tudi dati ne more, mislim taciga veselja, kakoršniga celo hribovci vživamo. Poslednjič le še pristavim: Memento: Tebi, o pribežališe grešnikov, se želim prikupiti, ter ne išem druge časti, Tebe, o Mati premila! hočem združeno prositi, de bi močni in prijetni duh Tvojih

„Šmarnic“ kužni smrad prekletstva iz vseh src pre-
gnal. — Vsi naj Te z mano, o Mati, časté! — Z Bogam!
Janez.

Iz Gorice 24. rožnika. X. — Peršel je imenitni
svatbeni dan Goriške cerkve. Že smo se bali, da nam
bode ta redka slovesnost delama prikrajšana, ker se je
celi teden do sabote večer dež ulival in smo clo malo
upa imeli, da bo v nedeljo boljši. Toliko bolj smo se
tedaj razveselili, ko so nas danas jutro zaželeni solnčni
žarki pozdravili. — Ob 8¹/₄ kakor je bilo napovedano,
so se Njih Prevzvišenost naš novi vikši škof Andrej
Gollmayr v semeniško, prav lepo ozaljšano cerkev
pripeljali, kjer Jih je čakala duhovšina, ki se je bila
malo popred iz stolne cerkve v procesii tje podala in
mestno svetovavstvo z županam. Stopivši v cerkev se
veržejo prečastiti viši škof na kolena in prečast. gosp.
prošt Jim dajo poljubiti križ; potem vstanejo in pokro-
pivši pričujoče in od g. prošta trikrat pokajeni se po-
dajo pred veliki altar k Svoji klečavnici tiho sv. mašo
slišat, ki jo je gosp. vodja semeniški bral. Po sv. maši
potem ko so bili s pluvialam ogernjeni, se vzdigne proces-
ija. Med prazničnim zvonjenjem po vsm me-tu in
krepkim prepevanjem hvalivnih pesem (Cant. Zach. „Be-
nedictus“; „Ave maris stella“, „Iste Confessor“, hymn.
Confessorum; „Confitebor“ ps. 110.), med verstama go-
ste množice, željne viditi svojiga noviga Pastirja, smo
se gibali proti stolni cerkvi v sledečim redu: Spredej
so šli mestni ubogi, gluho-neni, in odgojiše zanemar-
jenih otrok; sledile so vse mnogoverstne šole; za temi
veličastne bandera in gerbi starih nek-daj slovečih Go-
riških cehov in bratovšin; redovna in druga duhov-
šina (precej veliko število zunanjih fajmoštrov in tehan-
tov); služabniki Njih Prevzvišenosti; duhovni nadškofe
pisarnice; prečastiti kapitel, in Njih Prevzvišenost s
služečo duhovšino. Za Njimi je stopalo srenjsko sveto-
vavstvo in poslednjič bogoslovski učenci. Nisim vidil
še našiga mesta tako ozaljšaniga in praznično napravlje-
niga, kakor danas. — Pred stolno cerkvo je čakalo ve-
liko število političnih, civilnih in vojaških častnikov. Ko
novi vikši škof v cerkev stopijo, zaženejo pevci ginljivo
in veličastno „Ecce sacerdos magnus“; v tem gredo viši
škof po navadi k altarju sv. Rešnjiga Telesa, svojo mo-
litev opraviti, potem pred veliki altar. Tu se zapoje ke-
ralno „Te Deum“, kateri pet od toliko duhovnih in pev-
cov prekosi vsako še tako umetno godbo. Potlej so
prečast. g. prošt stojé „in cornu epistolae“ z unetim in
vidljivo ginjenim srcem verstice in navadno molitev
„za škofa“ peli in duhovšina ravno tako odgovarjala.
Novi viši pastir stopijo zdaj od altarja k stopnicam Svo-
jiga prestola in se usedejo na faldistori poslušati bra-
nje vradnih pisem. Pismo imenovanja cesarjeviga se je
bralo po laško, papeževo poterjenje po latinsko; ravno
tako papeževe pisma do kapitela in duhovšine; pismo
do ljudstva pa spet po laško. Po vsm tem je še le
sledilo jedro današnje slovesnosti: Novi, dolgo pričako-
vani Pastir Goriške cerkve so nastopili ča-titljivi prestol,
drago dedovino staroslavne Oglejske cerkve, ki mu jo
mučeniška kri in stanovitnost spoznovavcov terdna pod-
laga; s katerim se veže spomin toliko mogočnih in slo-
večih patriarhov, krog kteriga se blesketa petero le-
pih zvezd, novejših dni, pet vrednih Goriških škofov,
slavniga spomina. Ta imenitni prestol in vse druge dra-
gocenosti imajo zdaj v lasti prevzvišeni knez in viši
škof Andrej, ki začno drugo stotino Oglejsko-Goriških
škofov. Pač spodobilo se je, da so Jim prečast. gosp.
prošt v primerjenim prav priserčnim latinskim nagovoru
za tako povišanje srče vošili v svojim in vse viši ško-
fije imenu. Potem ko so prečast. vikši škof Svoj za-

hvalivni odgovor brali, se je začelo poklanjanje duhov-
šine. Kaj ginljivo je bilo viditi, ko so se naši sivoglavi
starašini (korarji) z novim škofam objemali in poljubo-
vali; vsi drugi kar jih je bilo mašnikov so le perstan
kuševali v znamenje ponavljanja pri posvečenji storjenih
obljub. Po končanem poklanjanji pristopijo viši škof k
altarju in pojejo molitev od sv. Hilarija in Tacijana, pa-
tronov Goriške prvostolne cerkve. Zdaj je sledila ve-
lika maša, pri kateri se je neka Hajdnova maša pela;
grom topov je naznanjal poglavitne dele. Po evangellii
se je s prižnice pastirsko pismo v laškim jeziku bralo
in po sv. maši so novi viši Pastir popolnoma odpustke
podelili vsm resnično spokorjenim, kakor je sicer veli-
konočno nedeljo in v praznik vseh Svetih pri nas v na-
vadi. Ravno opoldne je bila končana ta lepa slovesnost.
— Razun pesem, ki v slovenskim, laškim, furlanskim,
nemškim in hebrejskim jeziku imenitno dogodbo pope-
vajo, in ki so po voglih prilepljene bile, je bil še drug
zgodovinsk spominek na svitlo dan: „Memoriale del fau-
sto ingresso di Sua Altezza Ill.ma e Rev.ma Andrea
Gollmayr, Principe Arcivescovo ecc. nella Sua chiesa
di Gorizia, il dì 24 giugno 1855“. V Gorici pri J. K.
Zajcu. Spisal slavnoznani O. Klar Va-cotti. Hebrejska
pesem je znancom tega svetiga jezika tako dopadla, da
je danas Teržaški časnik „Diavoletto“ zraven izvirno
besede laško prestavo od neznane roke prinesel. Zložil
jo je naš učeni gospod profesor Štefan Kociancič.

Čez nekaj časa po sv. maši so se zbrale dotične
visoke osebe v nadškofskim poslopji, kteriga posest je
bila Nj. Pr. prečast. višimu škofu slovesno izročena.
Ob 3 popoldne je bil velik obed za 50 oseb v grf. Lan-
tieritovi hiši, pri kterim so preč. viši škof sv. očetu pa-
pežu in svitlimu cesarju, ki spono avstrijske cerkve
razbija, ob enim napili; Njim samim pa je napil gosp.
okrožni predsednik. Tim so še druge zdravice sledile,
ki so veselje dneva doversile. Naj se še meni dovoli v
imenu duhovstva in ljudstva Goriškiga iz dna serca go-
reč „živijo“ zagnati. našimu novimu Očetu Andreju,
kteri naj se odmeva od meje do meje po Njih osrečeno
viši škofije.

V spomin
slovesne vpeljave
prečast. in prevz. kneza in višiga škofa
DR. ANDREJA GOLLMAYR-JA
v prvostolno Goriško Cerkev
24. rožnika 1855.

Kaj rod je naš, kaj njega slavne dela.
Učé nas mest slovečih podertije.
Ki jih nemilih časov moč razbije;
Ponuja prič nam vsaka skor dežela.

Tak „Akvileja“ nek-daj je slovela
Zdaj ajdov. Cerkve slavo groblja krije:
Avgustov ni. časti Očakov ni je,
Pogrebница Ogleju se je odpela. —

Živi pa feniks 'z praha njá rojeni.
Gorica, del nar boljši je dobila: —
Ogleja smo nasledniki pošteni!

Lej v nograd ta Previdnost povabila
Je Tebe, Andrej! dragi zaželeni,
Te Franca smert Očeta nam rodila. X.

Premenbe duhovšine.

V Ljubljanski škofii. Kaplanija v Orehku je podel-
ljena gosp. Jožefu Zagarju, duhovniku pastirju na Gori.